

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Kauno technologijos universiteto
***TECHNIKOS KALBOS VERTIMO STUDIJŲ
PROGRAMOS (valstybinis kodas - 612U60001)
VERTINIMO IŠVADOS***

**EVALUATION REPORT
OF *TRANSLATION OF TECHNICAL LANGUAGE*
(state code - 612U60001)
STUDY PROGRAMME
at Kaunas University of Technology**

Grupės vadovas:
Team Leader: Jolita Butkienė

Grupės nariai:
Team members: Doc.dr. Laimutė Servaitė
Andrėjus Račkovskis
Diana Guogienė
Ignas Žurauskas

Išvados parengtos lietuvių kalba
Report language - Lithuanian

Vilnius
2013

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Technikos kalbos vertimas
Valstybinis kodas	612U60001
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Vertimas
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Pirmoji (bakalauro)
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (4) ir iššęstinė (6)
Studijų programos apimtis kreditais	240
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Vertimo bakalauras
Studijų programos įregistravimo data	2000-06-16 (Nr. 831), perregistruota 2000-08-02 (Nr. 1187)

INFORMATION ON ASSESSED STUDY PROGRAMME

Name of the study programme	Translation of Technical Language
State code	612U60001
Study area	Humanities
Study field	Translation
Kind of the study programme	University studies
Level of studies	First (bachelor)
Study mode (length in years)	Full-time (4) ir extra-mural (6)
Scope of the study programme in credits	240
Degree and (or) professional qualifications awarded	Bachelor of translation
Date of registration of the study programme	2000-06-16 (Nr. 831), re-registered 2000-08-02 (Nr. 1187)

TURINYS

TURINYS.....	3
I. ĮŽANGA.....	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	5
1. Programos tikslai ir studijų rezultatai.....	5
2. Programos sandara.....	7
3. Personalias	11
4. Materialieji ištekliai.....	14
5. Studijų eiga ir jos vertinimas	16
6. Programos vadyba	19
III. REKOMENDACIJOS	21
IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS.....	23

I. ĮŽANGA

Kauno technologijos universiteto pirmosios pakopos Technikos kalbos vertimo programos (valstybinis kodas 612U60001) vertinimą atliko ekspertų grupė: Jolita Butkienė, doc. dr. Laimutė Servaitė, Andrėjus Račkovskis, Diana Guogienė ir Ignas Žurauskas. Vertinant buvo remiamasi KTU Humanitarinių mokslų fakulteto Kalbotyros katedros parengta savianalizės suvestine bei vizito į KTU Humanitarinių mokslų fakulteto Kalbotyros katedrą rezultatais. Pirmosios pakopos studijų programą Technikos kalbos vertimas vykdo KTU Humanitarinių mokslų fakulteto Kalbotyros katedra, aktyviai bendradarbiaudama su Užsienio kalbų centru (UKC). Taip pat pagal poreikį pasitelkiami ir kitų katedrų dėstytojai. KTU pirmieji, nuo 2000 m., kai atsirado didesnis profesionalių vertėjų poreikis, pradėjo rengti vertimo bakalaurus Lietuvos ir užsienio rinkai, šiuo metu tai vienintelė specialiosios kalbos vertimo pirmosios pakopos studijų programa.

2000 m. įkurtame Humanitarinių mokslų fakultete (HMF) veikia 4 savarankiški studijų ir mokslo padaliniai (3 katedros ir vienas centras), vykdančys atitinkamos pakraipos mokslinį darbą ir studijas (žr. <http://ktu.lt/hmf>). Jų veiklai vadovauja Fakulteto taryba ir Fakulteto dekanė. Fakulteto taryba yra aukščiausia sprendžiamoji fakulteto institucija. Tarybą sudaro 12 narių. Fakulteto dekanė ir prodekanė sudaro fakulteto administraciją. Dekanė pagal KTU statutą atsako už visą fakulteto veiklą. Prodekanė yra atsakinga už studijų organizavimą, profesinį orientavimą, tarptautinį bendradarbiavimą.

Humanitarinių mokslų fakultete galima rinktis 4 pirmosios pakopos studijų programas, 2 magistrantūros programas bei menotyros krypties doktorantūrą. Kalbotyros katedra kuruoja pirmosios pakopos Technikos kalbos vertimo (U600) ir Kompiuterinės lingvistikos (Q100) ir antrosios pakopos Technikos kalbos vertimo ir lokalizacijos (U600) magistrantūros studijų programas. Tačiau visose programose dėl jų tarpdalykiškumo dėsto nemažai kitų fakulteto padalinių ar kitų fakultetų dėstytojų.

Šiuo metu fakultete dirba 62 tyrėjai, iš jų 25 mokslininkai (8 Kalbotyros katedroje, po 7 Užsienio kalbų centre ir Filosofijos ir kultūrologijos katedroje, 3 Garso ir vaizdo technologijų katedroje), 1 vyresn. mokslo darbuotojas, 24 lektorai be mokslo laipsnio (iš jų 4 studijuoja doktorantūroje), 2 menininkai. Iš viso fakultete studijuoja 325 studentai. HMF dėstytojai dėsto ne tik fakulteto studijų programose, bet dalyvauja viso universiteto studijų procese (užsienio kalbų, profesinės lietuvių kalbos kultūros, filosofijos ir kt. dalykų dėstyme).

Paskutinis išorinis išsamusis programos vertinimas vyko 2006 m. pavasarį. Ekspertų grupė programą įvertino teigiamai, programa akredituota be sąlygų, 6 metams. Programos vykdytojams ekspertai pateikė šias rekomendacijas:

- 1) reikėtų daugiau dėmesio skirti lietuvių technikos kalbai ir apskritai lietuvių kalbos kultūrai ;
- 2) vertėtų sujungti „Kalbotyros įvadą“ su „Lingvistinės analizės pagrindais“, nes sutampa kai kurios abiejų dalykų temos ;
- 3) būtina peržiūrėti „Lietuvių kalbos leksikologijos“ ir „Užsienio kalbų leksikologijos“ anotacijas, nes šie kursai daug kur sutampa ;
- 4) sumažinti (arba atsisakyti) kai kurių bendrojo universitetinio lavinimo dalykų (pavyzdžiui, informatikos) apimtį, ryžtingai keisti jų turinį ir labiau sustiprinti taikomųjų programų mokymą;
- 5) dėstyti „Vertimo technologijas“ ne ketvirtame kurse, bet anksčiau, kad studentai per visą studijų laiką galėtų naudotis informacinėmis technologijomis;
- 6) pateikti studentams konkrečias praktikos darbų temas ;
- 7) įtraukti į terminologijos kursą terminijos tvarkymą, išmokyti studentus susidaryti termino žodyno straipsnį (teiginys iš galutinių išvadų);
- 8) labiau sieti baigiamųjų darbų temas su programos Technikos kalbos vertimas ir redagavimas kryptimi ;
- 9) ieškoti dėstytojų kvalifikacijos kėlimo, stažavimosi galimybių;
- 10) sudaryti sąlygas studentams slavistams ir romanistams kurį laiką studijuoti užsienyje pagal mainų programas;
- 11) sustiprinti antrosios užsienio kalbos mokymą;
- 12) sustiprinti vertimo žodžių techninę bazę;
- 13) diplome neatsispindi, kad studentai studijuoja technikos kalbos vertimą ir redagavimą, jiems suteikiamas filologijos bakalauro kvalifikacinis laipsnis.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Technikos kalbos vertimo bakalauro studijų programos tikslas – rengti plačios kvalifikacijos specialiųjų tekstų vertėjus, gebančius teorines vertimo, kalbotyros, kultūros, technologijų žinias ir įgytas gimtosios ir užsienio kalbų lingvistines ir komunikacines kompetencijas, tiriamojo darbo įgūdžius, specialiuosius, socialinius ir asmeninius gebėjimus taikyti praktinėje veikloje.

Tikslas suformuluotas korektiškai, remiantis pagrindiniais Lietuvos ir Europos studijas reglamentuojančiais dokumentais, I pakopos studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašu, KTU strateginiais dokumentais, Europos kokybės standartu EN 15038:2006 3.2.2. Programos konstravimo logika aiški, pagrįsta šiuolaikiniais vertimo didaktikos darbais.

Technikos kalbos vertimo bakalauro studijų programa atitinka KTU misiją bei strateginio vystymosi kryptį – kokybiškos studijos ir moksliniai tyrimai, jaunosios kartos ugdymas, taikomoji, inovacinė, kultūrinė ir šviečiamoji veikla, nacionalinės kultūros ir demokratijos puoselėjimas, žinių visuomenės kūrimas ir žmonių gerovės kėlimas Lietuvos labui ir palankiai pasaulio kultūros ir mokslo raidai. Studijų programa papildo filologinės krypties studijų programų portfelį, sudaro prielaidas absolventams pasirengti aukštesnio lygmens filologinės krypties studijoms.

Atsižvelgiant į studijų programos tikslą, formuluojami ir studijų programos mokymosi rezultatai- žinios ir specialieji gebėjimai (vertimo gebėjimai, kalbų mokėjimas, technologijų taikymas, technikos mokslų pagrindų įsisavinimas), socialiniai ir asmeniniai (daugiakalbės komunikacijos, darbo tarpdalykinėje komandoje, darbo organizavimo įgūdžiai, profesinės etikos išmanymas). Formuluojami gana įvairialypiai studijų rezultatai, rodantys pasirengimą profesinei karjerai. Sąsajos tarp programos lygmens tikslų, studijų rezultatų ir studijų dalyko tikslų ir studijų dalyko rezultatų yra logiškos ir pagrįstos. Suformuluotas programos tikslas ir mokymosi rezultatai atitinka I studijų pakopą ir kvalifikacijos lygį.

Savianalizės rengėjai pažymi, jog skiriamosios Technikos kalbos vertimo programos ugdomos savybės – tarpdiscipliniškumas ir tarptautiškumas (psl. 10), tačiau tai neatsispindi nei programos tikslė, nei formuluojamuose studijų rezultatuose.

2009 m. atnaujinus teikiamą kvalifikacinį laipsnį apibrėžiantį Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašą, kuriame vertimui suteiktas savarankiškos studijų krypties statusas, nuo 2010 m. Technikos kalbos vertimo programos absolventams suteikiamas Vertimo bakalauro laipsnis (iki tol jiems būdavo suteikiamas Filologijos bakalauro laipsnis).

Numatomi studijų rezultatai plačiai ir nuosekliai išdėstyti lietuvių ir anglų kalbomis KTU universiteto tinklalapyje. Pastarajame, be programos tikslų, gebėjimų, profesinės karjeros galimybių, galima išsamiau susipažinti su dėstomais dalykais ir jų kreditais, žinių ir gebėjimų įvertinimo tvarka, mokymo/-osi metodais. Informacija apie programą taip pat pateikiama ir atviroje informavimo konsultavimo orientavimo sistemoje (AIKOS, www.aikos.smm.lt), humanitarinių

mokslų fakulteto ir Kalbotyros katedros interneto svetainėse, leidiniuose „Kur stoti“, „Ką studijuoti“, įvairiuose lankstinukuose, studijų mugėse ir parodose.

Technikos kalbos vertėjų poreikis savianalizės rengėjų apibūdintas aiškiai ir išsamiai (žr. savianalizę, p. 8–9). Jie rengiami darbui vietinėje ir tarptautinėje vertimo paslaugų rinkoje laisvai samdomais vertėjais, vertėjais ir redaktorais, terminų tvarkytojais ir kalbų specialistais vertimų biuruose, įvairiose ES institucijose, leidyklose, redakcijose, tarptautinėse kompanijose ar vietinėse įmonėse, bendradarbiaujančiose su užsienio įmonėmis. Tačiau iš susitikimų su studentais paaiškėjo, kad tik nedaugelis ruošiasi dirbti tiesiogiai su jų įgyta kvalifikacija susijusį darbą, taigi, ar ši programa patenkins aktualius verslo, irapskritai, Lietuvos visuomenės poreikius. Tačiau, reikia pastebėti, kad didžioji dalis absolventų sėkmingai dirba pagal specialybę, todėl programos vykdytojai turėtų atlikti detalesnę esamų studentų motyvacijos /demotyvacijos analizę dirbti pagal įgytą kvalifikacinį laipsnį.

Srities stiprybės ir silpnybės

- Studijų programos tikslas suformuluotas korektiškai, sąsajos tarp studijų programos tikslo, studijų rezultatų bei studijų dalyko lygmens tikslų ir studijų rezultatų logiškos, studijų programos konstravimo principai aiškūs, ugdomos kompetencijos atitinka I pakopos lygmenį; studijų dalyko aprašuose studijų rezultatai, tikslai, studijų vertinimo ir mokymosi metodai tinkamai susieti; programos poreikis pagrįstas ir motyvuotas.
- Savianalizės rengėjų nurodytos skiriamosios studijų programos savybės neatsispindi nei studijų programos tikslu, nei studijų rezultatų formuluočiose.

2. Programos sandara

Vertinant programos sandarą ir turinį, buvo išanalizuotas programos savianalizės suvestinėje pateiktas privalomųjų ir pasirenkamųjų dalykų planas, dalykų anotacijos ir privalomos bei rekomenduojamos literatūros sąrašai.

Studijų programoje aiškiai, nuosekliai ir konkrečiai apibrėžtos žinios, gebėjimai (tyrimo, specialieji, socialiniai ir asmeniniai) bei kompetencijos, būtini rengiamiems specialistams, programos turinys įrodo, kad akademinės srities studijų rezultatai gali būti sėkmingai įgyvendinami. Technikos kalbos vertimo bakalauro studijų programos sandara atitinka nacionalinių teisės aktų reikalavimus. Jos apimtis yra 240 kreditų (8 semestrai po 30 kreditų), nuolatinės formos studijos trunka 4, iššęstinės – 6 metus. Savo struktūra, struktūrinių programos dalių (bendrosios universitetinės, studijų krypties ir pasirenkamų kitos krypties) apimtimi ir

turiniu programa atitinka "Laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrųjų reikalavimų aprašo" nuostatas. Studijų programos struktūrinių dalių apimtys ir sandara yra tokios: bendrojo universitetinio lavinimo dalykai – 15 kr. (reikalaujama ne mažiau kaip 15 kr.); studijų krypties dalykai – 183 kr. (reikalaujama ne mažiau kaip 165 kr.), pasirenkamieji dalykai – 42 kr. (reikalaujama ne daugiau kaip 60 kr.) Studijų krypties dalį sudaro šios krypties studijoms skirti dalykai, vertimo praktika (15 kr.; reikalaujama ne mažiau kaip 15 kr.), skirta studijuojamo objekto teorijos praktinio taikymo įgūdžių lavinimui, ir baigiamasis darbas (12 kr.; reikalaujama ne mažiau kaip 12 kr.), apibendrinantis visas krypties skiriamas studijas.

Studijų dalykai išdėstyti nuosekliai, dalykai ir jų temos nesikartoja. Dalykų turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą. Kiekvieną semestrą studijuojama ne daugiau kaip šeši dalykai, 6 arba 3 kreditų apimties, priklausomai nuo dalyko svarbos ir teiktinų žinių ir gebėjimų kiekio. Studento savarankiškam darbui yra skiriama 57,5 procentai studijų dalykų apimties. Toks auditorinio ir savarankiško darbo santykis yra tinkamas šios programos studijų rezultatams pasiekti bei skatinti studento savarankiškumą bei savivaldų mokymąsi. Po paskutiniosios akreditacijos, atsižvelgiant į gautas pastabas ir siekiant išvengti dalykų turinio ir temų kartojimosi, peržiūrėtos visos dalykų anotacijos. Studijų sandara pagrįsta nuoseklumo, studijuojamų kalbos lygmenų hierarchijos ir vertimo sudėtingumo principais. Pirmaisiais studijų metais lavinama bendroji būsimųjų vertėjų erudicija: jie studijuoja „Filosofijos“, „Europos literatūros“, „Logikos“, „Kalbos ir visuomenės“ dalykus, įgyja pradinių filologinių žinių, susipažįsta su lingvistinėmis sąvokomis, gauna pradinių žinių apie terminų kilmę. Užsienio kalbų studijos pradedamos nuo B2 ir C1 lygių. Trečiame semestre studijuojami krašto istorijos ir kultūros, ketvirtame – verslo kalbos dalykai, o penktame vyksta kalbų praktikumai, skirti specialiosios kalbos įgūdžiams tobulinti. Nuosekliai, pagal kalbos lygmenų hierarchiją, studijuojami užsienio kalbos fonetikos, gramatikos, leksikologijos, teksto kompozicijos ir stiliaus dalykai. Nuo pirmojo semestro studentai įgyja gimtosios kalbos sisteminių žinių ir praktinio vartojimo gebėjimų: „Lietuvių kalbos normos“, „Lietuvių kalbos leksikologija“, „Lietuvių kalbos gramatika“ ir „Lietuvių kalbos stilistika“. Šiuose moduluose akcentuojama terminija, mokslinis ir administracinis stiliai. Šeštame semestre išklausomas „Mokslinio teksto redagavimo“ modulis, kuris apibendrina visas įgytas lituanistines žinias, be to, studentai mokosi kompiuteriu redaguoti verstinį tekstą: tai būtina šiuolaikinio vertėjo praktikoje. Antroje bakalauro studijų pusėje pradedamos vertimo studijos, taip pat antrosios užsienio kalbos alternatyvos; studijuojami laisvai pasirenkami moduliai, atliekama vertimo praktika, rašomi kalbos analizės semestro projektai ir baigiamasis bakalauro darbas. 4 semestru dėstoma „Vertimo teorija“, o 5–8 semestruose mokslinio teksto analizės ir vertimo alternatyvos. 6 semestru vyksta vertimo technologijų paskaitos ir atliekami

laboratoriniai darbai su vertimo atmintimis, įvairiais kitais programiniais įrankiais, reikalingais šiuolaikinės vertimo rinkos specialistui. Su vertimo žodžiu metodika studentai susipažįsta 7–8 semestruose. Vertimo praktines studijas apibendrina vertimo praktika, kurioje studijų metu įgytos teorinės vertimo žinias ir praktiniai gebėjimai taikomi realioje profesinėje veikloje. Praktika atliekama po trijų kursų – vasarą ar rudens semestro metu. Jos trukmė – 400 savarankiško darbo valandų (400 val. =60 psl. teksto, 200 vnt. žodynėlis, bendravimas ir konsultacijos su užsakovais ir praktikos vadovu bei praktiką koordinuojančiu vertimo raštu dėstytoju). Praktikos metu naudojamosi fakulteto metodiniais ir technologiniais ištekliais: vertimo programine įranga, žodynais ir kt. Daugiausia atliekamos vertimo raštu užduotys (89 proc.); dalis studentų papildomai atlieka nuosekliojo vertimo ir lokalizavimo bei kompiuterinės teksto tvarkybos užduotis.

Iš viso su vertimo kompetencija tiesiogiai susiję 54 kreditai. Kadangi studentai mokosi versti techninės kalbos tekstus, į programą įtraukti ir kitų studijų kryptių moduliai: „Informacinių technologijų pagrindai“, „Mechanikos inžinerijos pagrindai“, „Architektūros, statybos ir elektrotechnikos pagrindai“. Antroji kalba pradedama studijuoti nuo ketvirto semestro, jai programoje skiriama 30 kreditų. Studentų pradedančių studijuoti antrąją užsienio kalbą lygis labai nevienodas, todėl ekspertų grupei kyla abejonių, ar studentai pasiekia savianalizėje deklaruojamą C1 lygį. Susitikimo metu studentai ir absolventai patvirtimo, jog antrosios užsienio kalbos C1 lygio pasiekti nepavyksta.

Nuo penkto semestro studentai intensyviau užsiima moksline tiriamąja veikla („Kalbos analizės semestro projektas“, 12 kr.). Technikos kalbos vertimo studijų programos baigiamasis bakalauro darbas yra tiriamojo arba tiriamojo-taikomojo pobūdžio analitinis, savarankiškas ir kūrybinis akademinis rašto darbas, kuriame demonstruojami studijų metu įgytos studento specialiosios ir bendrosios kompetencijos: studentas turi pademonstruoti gebėjimą atlikti literatūros paiešką, gebėti struktūruoti tekstą, nuosekliai, logiškai ir korektiškai dėstyti mintis, analizuoti šaltinius, komentuoti ir aiškinti pasirinktas teorijas bei daryti apibendrinimus, formuluoti pagrįstas išvadas, remiantis darbo tikslu ir iškeltais uždaviniais. Baigiamasis darbas rašomas aštuntajame semestru, tačiau jau septinto semestro pradžioje studentai raginami patys siūlyti baigiamojo darbo temas, rinktis vadovą. Savianalizės rengėjų teigimu, baigiamieji bakalauro darbai daugiausiai skirti vertimo problemų analizei. Tačiau technikos kalbos vertimo problematikai skirta tik nedidelė baigiamųjų darbų dalis, todėl nėra įsitikinama, ar studijų programos absolventai išmano techninių tekstų vertimo specifiką ir problemas.

Taigi, programos apimtis, dalykų turinys ir metodai iš esmės leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus. Savianalizėje tegima, jog dėstymo metodų įvairovė (tradicinė ir interaktyvi paskaita, literatūros analizė, seminaras, diskusija, darbas grupėse, praktinės užduotys, informacijos paieškos užduotis, atvejo studijos, problemomis grįstas mokymas, vaidmenų žaidimai, realių gyvenimiškų situacijų imitavimas ir kt.) dera su dėstomo dalyko pobūdžiu ir siekiamais tikslais, tačiau studentai susitikimo paminėjo, jog pageidautų aktyvesnių studijų metodų bei kūrybiškesnių vertinimo užduočių, tikrinančių ne tik žinias, bet ir gebėjimus tas žinias taikyti.

Programos turinys atitinka naujausius mokslo ir technologijų pasiekimus. Programa nuolat tobulinama ir atnaujinama, atsižvelgiama į ES institucijų vertėjams keliamus profesinius reikalavimus: fakultete reguliariai viešintys Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato atstovai informuoja apie vertėjams keliamus reikalavimus, Europos Komisijos Generalinio vertimo žodžiu direktorato vykdoma Atvykstančio vertėjo programa teikia rekomendacijas dėl mokymosi proceso tobulinimo.

Srities stiprybės ir silpnybės:

- Programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Programos tardiscipliniškumas neabejotinai yra programos stiprybė, kurią pabrėžė ir absolventai, ir darbdaviai. Studijų krypties dalykai išdėstyti logiškai, laikomasi dalykų vertikaliosios integracijos principo, subalansuotas auditorinio ir savarankiško studentų daatbo laikas. Studijų programoje didelis dėmesys skiriamas gimtosios kalbos, o taip pat tyrėjo kompetencijų ugdymui, praktikos struktūra leidžia įtvirtinti paskaitų metu įgytas profesines žinias ir gebėjimus. Studentai turi dideles antrosios užsienio kalbos pasirinkimo galimybes.
- Savianalizės autoriai teigia, jog versdami techninius tekstus, studentai neišvengiamai susiduria su ekonomikos ir teisės terminija, todėl studijų programoje pasigedome Ekonomikos ir Teisės dalykų, kurie jau tapę standartine Vertimo studijų programų dalimi, juolab, kad ir bakalaurinių darbų temos rodo šių disciplinų poreikį. Nepakankamas dėmesys baigiamuosiuose darbuose skiriamas su kvalifikacijos laipsniu susijusiai techninės kalbos vertimo tematikai. Programos vykdyme pasigedome atvykstančių dėstytojų, tiek iš užsienio universitetų, tiek profesijos atstovų.

3. Personalas

KTU Technikos kalbos vertimo bakalauro studijų programos vykdymui pasitelktas personalas atitinka teisės aktų reikalavimus. Programos dėstytojai atitinka kvalifikacinius dėstytojų, mokslo darbuotojų pareigybių reikalavimus, apibrėžtus LR Aukštojo mokslo įstatymo Nr. VIII-1586, priimto 2000-03-21, 27 ir 28 straipsniuose, visi programos dėstytojai yra praėję pareigybių konkursus. Konkurso būdu įdarbinti pedagogai peratestuojami kas penkeri metai: vertinama jų pedagoginė ir mokslinė veikla, lankomos ir katedroje aptariamoms jų paskaitoms, studentų atsiliepimai, mobilumas, švietėjiška veikla.

Technikos kalbos vertimo studijų programos vykdytojai turi tinkamą teorinę pasirengimą dėstyti vertinamoje programoje, taip pat yra sukaupę vertimo, tekstų tvarkybos praktinės patirties. Programoje, kaip reikalauja pirmosios pakopos studijų bendrųjų reikalavimų aprašas, ne mažiau kaip 50% visų dalykų apimties dėsto daktaro laipsnį turintys dėstytojai ar doktorantai. Dėstytojai rašo ir įvairiuose mokslo leidiniuose publikuoja studijoms aktualius tyrimus vertimo, terminų, šiuolaikinių kalbų problemų klausimais, savo pedagoginę patirtį perteikia mokomojoje literatūroje: analizuojamu laikotarpiu išleisti 3 vadovėliai, 35 mokomosios knygos ir metodinės priemonės. Visi programos dėstytojai, išskyrus vieną – aktyvią praktikę, turi publikacijų, tiesiogiai susijusių su programoje dėstomais dalykais, yra kėlę kvalifikaciją su vertimu susijusiuose renginiuose. Visi praktinių vertimo užsiėmimų dėstytojai turi laisvai samdomo vertėjo ar vertėjo (raštu ar žodžiu) darbo patirties įvairiose institucijose, leidyklose, privačiame sektoriuje. Verčiamų tekstų tematika, žanrai patys įvairiausi: grožinė literatūra, akademiniai darbai, verslo sutartys, techninės specifikacijos ir t.t.

Studijų programos dėstytojos dalyvauja Lietuvos Kalbų pedagogų asociacijos, Lietuvos taikomosios kalbotyros (LATAKA) asociacijos, Europos Sąjungos ir Lietuvos institucijų ir įstaigų terminologijos forumo ir Lietuvos kompiuterininkų sąjungos (LIKS) Lokalizacijos sekcijos veikloje.

Vertinamuoju laikotarpiu programoje dirbo 31 dėstytojas (6 profesoriai, 10 docentų, 1 lektorius su daktaro mokslo laipsniu, 14 lektorių) iš HMF Kalbotyros katedros ir Užsienio kalbų centro, Filosofijos ir kultūrologijos katedros, be to, Mechanikos ir mechatronikos, Elektros ir valdymo inžinerijos, Statybos ir architektūros fakultetų. Šis skaičius yra pakankamas numatytiems studijų rezultatams pasiekti. 2013 metais programoje studijavo 105 studentai, jiems dėstė (neskaičiuojant baigiamųjų darbų vadovų ir laisvai pasirenkamų dalykų dėstytojų) 22 pedagogai. Studentų ir pedagogų santykis 4,7:1. Toks santykis grindžiamas programos specifika: dėstomas vertimas iš keturių kalbų, vertimo iš vokiečių, prancūzų, rusų kalbų studentų grupės

mažos; antrosiomis kalbomis studentai renkasi 4 skirtingas kalbas, kurias studijuoja 6 skirtingais lygiais.

Personalo kaita organiška: dalis dėstytojų išėjo į pensiją: juos pakeitė jaunesnės, bet pakankamą praktinę patirtį turinčios pedagogės. Į programą atėjo dvi daktaro disertacijas apgynusios bei aukštesnę kvalifikaciją įgijusios kolegės. Nežymi kaita vyko dėstytojoms išėjus motinystės atostogų ar pakeitus gyvenamąją vietą. Apibendrinant galima teigti, kad nežymi dėstytojų kaita turėjo teigiamą įtaką studijų programos kokybei.

KTU užtikrina sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui, reikalingam programos vykdymui. Pagal šios aukštosios mokyklos reikalavimus, dėstytojai privalo kelti profesinę kvalifikaciją bent kartą per penkerius metus, tačiau šios programos dėstytojai per vertinamąjį laikotarpį kvalifikaciją kėlė po 3-5 kartus seminaruose, kursuose ir stažuotėse. Kvalifikacijos kėlimo renginiai tiesiogiai susiję su studijų programa ir dėstytojų dėstomais dalykais joje: vertimo, kalbų mokymo kompetencija gilinta seminare „Aukštos kvalifikacijos vertėjų rengimo kokybės gerinimas ir plėtra“, Tarptautiniame literatūros vertėjų koledže (CITL) Prancūzijoje seminaruose „Kaip pasirinkti vertimą“, „Kaip vertimas keičia pasaulį“, „Vertimas ir mokslo tiriamieji darbai: sąvokos, aspektai, išvados“, terminologijos seminare „Terminologija, specialioji kalba ir dalykinė komunikacija“, „Rusų, kaip užsienio kalbos dėstymo metodika“; technologijų naudojimo – „SANAKO Study 2012“ „Virtualios mokymosi aplinkos Moodle“ mokymuose, Oksfordo universiteto leidyklos seminare „Skaitmeninės mokymo naujovės“, edukacinė kompetencija plėtota kursuose „Šiuolaikinio universiteto mokymo ir mokymosi sistemos“ ir kt. Praktines kompetencijas kelti padeda įvairūs profesionalų vedami seminarai, skaitomos paskaitos, susitikimai su įvairių organizacijų atstovais (pvz., fakultete veikiantis Vokiečių informacinis centras kasmet rengia kvalifikacijos kėlimo seminarus, vedamus gimtakalbių lektorių). Taip pat, aktyviai dalyvaujama Lietuvos ir užsienio (Latvijos, Estijos, Italijos, Lenkijos, Kipro, Pakistano, JAV, Rusijos, Italijos, Vokietijos ir kt.) konferencijose.

Fakultete kiekvienais metais organizuojami su vertimo studijomis glaudžiai susiję mokslo renginiai. 2013 m. Kalbotyros katedra organizuoja jau 9-ą konferenciją „Šiuolaikinių kalbų diskursas ir vertimas“. Užsienio kalbų centras (kartu su VDU) 2010 m. surengė tarptautinę konferenciją „Daugiakalbystė ir kūrybiškumas: teorija ir praktika“, kurioje buvo perskaityti net 133 pranešimai.

Programos dėstytojai aktyviai dalyvauja ERASMUS mainų programoje: skaito paskaitas užsienio universitetuose, dalijosi patirtimi, aptarė projektinės veiklos galimybes. 2007–2008 m.m. mainų programoje dalyvavo 5 studijų programos dėstytojai, 2008–2009 - 3, 2009–2010 - 4, 2010–2011 - 12, 2011–2012 - 7 ir 2012–2013 - 12. Tiesa, atvykstančių pagal mainų programą dėstytojų skaičiai kuklesni (atitinkamai 2, 1, 2, 4, 2, 1). Dėstytojai lankėsi Švedijos, Prancūzijos,

Italijos, Ispanijos, Čekijos, Vokietijos, Austrijos, Jungtinės Karalystės ir kt. aukštosiose mokyklose. 2012–2013 m. atnaujinta 10 akademinų mainų sutarčių su Barselonos, Brno, Malmės, Lindšiopingo, Vienos, Nancy, Salerno, Paryžiaus ir kt. aukštosiomis mokyklomis. Minėtinas sistemingas bendradarbiavimas su Europos Komisijos Vertimo raštu generaliniu direktoratu. 2008 ir 2009 m. vertimo programos studentams pagal „Atvykstančio vertėjo programą“ po 6 savaites paskaitas apie specialiųjų tekstų vertimą dėstė, vedė praktinius užsiėmimus, konsultavo dėstytojus šio direktorato vertėjai, 2013 m. balandžio mėnesį numatytas vertėjos V. Brazienės vizitas. 2010 m. fakultete paskaitą skaitė Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato Lietuvių kalbos departamento vyr. terminologas dr. Egidijus Zaikauskas.

Technikos kalbos vertimo studijų programoje dirba daug aukštos kvalifikacijos, aktyvių mokslininkų. Per penkerius metus iš vertimo ir komparatyvistikos apgintos 6 daktaro disertacijos; filologijos krypties doktorantūroje šiuo metu studijuoja 5 dėstytojos. Vienos disertacijos gynimas (S. Stankevičienės „Gamtos mokslų kalba: gretinamasis vokiečių ir lietuvių kalbų leksinių-semantinių aspektų tyrimas“) numatytas 2013 m. gegužės mėnesį. Dėstytojai publikuoja savo tyrimus programai aktualiomis temomis įvairiuose mokslo leidiniuose. Fakultete nuo 2001 m. leidžiamas mokslo žurnalas „Kalbų studijos / Studies about Languages“, ISSN 1648-2824, įtrauktas į MLA (Modern Language Association, www.mla.org), CEEOL (Central and Eastern European Online Library, www.ceeol.com), URLICHS WEB (www.urlichswb.com), IndexCopernicus (www.indexcopernicus.com), JournalSeek (<http://journalseek.net>), DOAJ (<http://www.doaj.org/>) ir ERA 2012 Journal List (http://www.arc.gov.au/era/era_2012/era_2012.htm) duomenų bazes. Straipsniai, skirti lyginamosios kalbotyros, kompiuterinės lingvistikos, sociolingvistikos, vertimo, kalbų kontaktų ir kitokio pobūdžio kalbų tyrinėjimams, spausdinami lietuvių, anglų, rusų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. 3 programos dėstytojos (A. Poškienė, A. Leonavičienė, doc. J. Mikelionienė) yra jo redakcinės kolegijos nares. Prof. A. Leonavičienė yra VU mokslo darbų leidinio „Kalbotyra“ (3, Germanų ir romanų studijos) redaktorių kolegijos narė ir tarptautinės mokslinės duomenų bazės „Lituanistika“ ekspertė; doc. J. Mikelionienė yra VU KHF mokslo darbų leidinio „Respectus Philologicus“ redaktorių kolegijos narė; prof. V. Liubinienė ir doc. J. Mikelionienė taip pat yra ir Latvijos universiteto mokslo darbų leidinio „Baltic Journal of English Language, Literature and Culture“ redaktorių kolegijos narės. Nemažą pedagoginę ir mokslinę patirtį turintis personalas aktyviai dalyvauja įvairiuose studijų ir mokslo projektuose (pvz.: Socrates, Lingua 2 projektas Language in Content Instruction / Kalba dalyko dėstyme; Leonardo da Vinči projektas LeTS – Language eTeacher Services / Kalbų el.mokytojų paslaugos, Mokymosi visą gyvenimą programos ERASMUS paprogramės projektas Borrowed Identities / Pasiskolinta tapatybė – perspektyvų kaita tarpkultūriniame kontekste, Mokymosi visą gyvenimą programos Leonardo da

Vinči naujovių perkėlimo projektai Lang2Tech/Kalba technikams ir Tick-Tack-Tech: Language for Engineers/Tik-Tak-Tech: Kalbos programa inžinieriams).

Srities stiprybės ir silpnybės:

- Programoje dirbantys dėstytojai aktyviai dirba mokslinį ir metodinį darbą bei nuolat dalyvauja tarptautinėse konferencijose, daugumą jų skaito paskaitas ne tik Lietuvos, bet ir užsienio universitetuose, dalyvauja mokslinių projektų veikloje, skelbia naujausių tyrimų rezultatus pripažintuose Lietuvos ir užsienio mokslo žurnaluose.
- Rekomenduotume ieškoti kompetentingų specialistų (pirmiausia anglakalbių) ir galimybių pasitelkti juos minėtai veiklai. Kadangi savianalizės rengėjai teigia, jog programos išskirtinumas yra jos tarptautiškumas, ekspertų grupė rekomenduoja dėstytojams užmegzti daugiau tiesioginių ir nuolatinių ryšių, inicijuoti tarptautinius studentų projektus. (formuluotė turėtų atsirasti prie rekomendacijų).

4. Materialieji ištekliai

Studijoms skirtos patalpos ir įranga (laboratorinė kompiuterinė, reikmenys) yra tinkama ir jos pakanka dabartiniam studentų skaičiui. Programos studentai naudojami dviem kompiuterių klasėmis. 2012 m. nupirkti nauji kompiuteriai, studentams pritaikytos 26 darbo vietos. 303 auditorijoje, kurioje yra 1 dėstytojo kompiuteris ir 12 kompiuterių studentams, kur besimokantieji tobulina kalbėjimo įgūdžius, praktiškai ugdo nuosekliojo vertimo gebėjimus, mokosi versti, praktiškai įgarsina ir titruoja meninius filmus ir vaizdo žaidimus. Didžioji dalis vertimo raštu ir vertimo technologijų pratybų vyksta 310 auditorijoje, kurioje yra 13 kompiuterių. Dėl racionalaus studijų tvarkaraščio išdėstymo auditorijų užtenka.

Pagrindinė vertimo raštu studijose naudojama programinė įranga – SDL Trados Studio Professional 2009. 2013 m. kompiuterių klasėje planuojama įdiegti naujausią šio produkto versiją – SDL Trados Studio Professional 2011. Kompiuterių klasėje kasmet įdiegiamos ir laikinos vertimo programinės įrangos Wordfast Classic licencijos.

2012 metais, įdiegus naujausią programinės įrangos versiją SANAKO Study 1200, atnaujinta ilgą laiką naudota pagrindinė programinė įranga, skirta kalbinės kompetencijos ugdymui, praktinėms fonetikos paskaitoms, vertimo žodžiu gebėjimams, tobulinamiems kalbų praktikumų ir vertimo žodžiu moduliuose.

Daugelyje auditorijų yra įvestas kompiuterinis tinklas, fakultete veikia bevielis interneto ryšys, yra pakankamai įvairios daugialypės terpės ir audiovizualinės įrangos. Fakultete pakanka techninio personalo, kuris padeda įsigyjant, diegiant programas, organizuojant mokymus ir kt. Studentai gali naudotis kompiuteriais ir universiteto bibliotekoje.

KTU centrinėje bibliotekoje ir Humanitarinių mokslų fakulteto metodiniame kabinete yra literatūros lietuvių ir užsienio kalbomis daugiausiai užsienio kalbų, bet iš dalies ir vertimo bakalauro studijoms. Metodiniame kabinete šiuo metu yra per 200 studijoms reikalingos literatūros, žodynų, gramatikų, panašiai tiek ir lituanistinės literatūros, tačiau, sprendžiant iš programų aprašuose pateiktų literatūros sąrašų ir ekspertų vizito metu metodiniame kabinete apžiūrai pateiktos literatūros, konkrečiai vertimo raštu ir žodžiu studijoms skirtų leidinių sąrašas šiuo metu yra per trumpas ir turėtų būti gerokai gausesnis, papildytas pakankamu skaičiumi net tik naujausios, bet ir klasika tapusios vertimo raštu ir žodžiu studijoms skirtos literatūros.

2006 m. programą vertinusių ekspertų galutinėse išvadose siūloma „nuolat gausinti bibliotekos fondus“. Tačiau pokalbio su savianalizės rengėjais metu ir apžiūrint KTU materialinę bazę vykusio pašnekesio su metodinio kabineto darbuotojais metu buvo išsakyta mintis, kad jau kurį laiką naujos vertimo srities literatūros nebuvo perkama ir ateityje jos įsigyti neplanuojama, nors Savianalizėje teigiama, kad Fakultetas kiekvienais metais skiria lėšų studijoms reikalingai literatūrai atnaujinti (2012 m.–1800 Lt.). Studentams taip pat prieinamos KTU prenumeruojamos įvairios visatekstės mokslinių žurnalų duomenų bazės (pvz., Cambridge Journals Online, ScienceDirect, ProQuest, Blackwell Publishing). Savianalizės rengėjų atstovė teigė, kad ateityje ketinama daugiau pasikliauti įvairiais prieinamais elektroniniais ištekliais, nors kaip konkrečiai studentams bus užtikrinta galimybė naudotis elektroniniais vertimo literatūros šaltiniais pokalbiuose su ekspertais dalyvavę KTU atstovai nenurodė. Nors sisteminio požiūrio į elektroninių šaltinių naudojimą studijų procese nėra, Savianalizės rengėjų pateiktuose studentų tiriamuosiuose darbuose matyti, jog elektroniniais šaltiniais studentai naudojami.

Savianalizėje teigiama, jog studentams rekomenduojama naudotis M. Baker, S. Laviosos, J. Munday, P. Newmarko, S. Petrillio ir kitų vertimo korifėjų teoriniais darbais, tačiau susitikime su ekspertais dalyvavę pirmo-ketvirto kurso studentai užklausti apie tai, kokią vertimo literatūrą pastaruoju metu skaitė ar kokią vertimo literatūrą jiems yra rekomendavę dėstytojai paminėjo tik vieną vienintelį leidinį, t.y. Aurelijos Leonavičienės „Vertimo atodangos: teorija ir praktika (prancūzų – lietuvių kalba)“, kuris labiau tinkamas prancūzų kalbą mokantiems vertėjams. Rusų, vokiečių ir anglų kalbas mokantys vertimo programos studentai nepaminėjo nė vieno jų specialybei pritaikyto literatūros šaltinio. Tai rodo, kad dėstytojai paskaitų metų dirbdami su

studentais ir užduodami jiems savarankiško darbo nenaudoja net ir turimos negausios vertimo srities literatūros, kurią iš seno turi sukaupe stengdamiesi ištaisyti dar 2006 m. studijų programą vertusių ekspertų pastabas. Todėl galima teigti, kad nesilaikoma 2006 m. galutinėse ekspertų vertinimo išvadose pateiktos rekomendacijos „nuolat gausinti bibliotekos fondus“, nepaisant to, kad šiuo metu KTU turimi vertimo specialybės literatūros fondai palyginti su pasiūla ir tuo, ką turi sukaupti geriausiai ekspertų įvertinta vertėjų rengimo bazė Lietuvoje, nėra gausūs.

KTU sukurta studentų praktikos vietų paieškos sistema, kurią koordinuoja KTU Karjeros centras tačiau praktikos atlikimo vietą studentas pasirenka savarankiškai, nors ją gali pasiūlyti ir Užsienio kalbų centras, Kalbotyros katedra, studijų programos koordinatorius, vertimo raštu dėstytojai. Tačiau pokalbių su socialiniais dalininkais metu vienas iš aktyvių darbdavių teigė, kad nėra gavęs prašymo priimti studentus praktikai, bet atvirkščiai – pats darbdavys kaskart ieško kontaktų su universitetu ir prašo atsiųsti praktikai studentų, nors realiai tai turėtų būti, kaip teigiama savianalizėje, universitete veikiančios studentų praktikos vietų paieškos sistemos funkcija.

Srities stiprybės ir silpnybės:

- Studijoms skiriama pakankamai auditorijų, tinkamai aprūpintų studijoms reikalinga kompiuterine ir programine įranga, interneto ryšiu, audiovizualine ir daugialypės terpės įranga. Atlikus nedidelį patalpų persikirstymą, įrengtas studentų laisvalaikio centras.
- Iš dalies pašalinti ankstesnio išorinio vertinimo rekomendacijose nurodyti trūkumai, nes katedroje vis dar labai trūksta konkrečiai vertimo raštu sričiai skirtų metodinių išteklių ir naujausios bei klasika tapusios vertimo srities literatūros, o jos fondai jau seniai nebeįpildomi ir neatnaujinami, nors tai nuolat daryti rekomendavo ir 2006 m. programą vertinę ekspertai.
- KTU sukurta studentų praktikos vietų paieškos sistema išnaudoja ne visas socialinių dalininkų siūlomas galimybes.

5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Į pirmosios pakopos studijas priimama per bendrąjį priėmimą konkuruojant visiems stojantiejiems ir visiems Lietuvos universitetams. Priėmimo sąlygos ir konkursinio balo sandara numatoma Priėmimo į Kauno technologijos universiteto studijų programas taisyklėse, kurios kasmet tvirtinamos KTU Senato posėdyje ir skelbiamos KTU informaciniuose leidiniuose, interneto svetainėje, HMF svetainėje ir Kalbotyros katedros interneto svetainėje. Per

analizuojamą 5 metų laikotarpį priėmimo į Technikos kalbos vertimo programą reikalavimai kito, 2012 m. m. kaupiamąjį balą sudarė užsienio kalba – 0,4, lietuvių kalba – 0,2, istorija – 0,2, kita užsienio kalba – 0,2. Žemiausias stojančiųjų balas 2012m. buvo 6,8, aukščiausias- 19,5

Sveikintina Universiteto strategija nuo 2013m. įvesti žemiausio stojamojo balo ribą (7) siekiant išvengti visiškai nemotyvuotų studentų. Analizuojamu penkerių metų laikotarpiu absolventų skaičius kito nežymiai, studijas sėkmingai baigia 85 procentai studentų. Toks nubyrėjimo procentas tinkamas, atsižvelgiant į savianalizės rengėjų paaiškinimą, jog studijų nebaigia įstojusieji į mokamas vietas su labai mažu balu. Į ištestines studijas priimamų studentų skaičius kasmet mažėja, iš 2012m. priimtų studentų visi buvo išbraukti, aukštesniuose kursuose studentų skaičius itin mažas: 1, 2, 3, todėl kyla rimtų iššūkių tiek programos rentabilumui, tiek pačiai studijų kokybei.

Nuo 2011 m. kitų užsienio kalbų, kaip pirmosios kalbos, dėstymas programoje nevyko, todėl jau 2012 m. į pirmą kursą buvo priimti tik vertimą iš anglų kalbos studijuojantys studentai.

Savianalizėje teigiama, jog studijų procese taikomi tradicinės ir interaktyvios paskaitos metodai, pratybos, seminarai, diskusijos, grupinis darbas, informacijos paieškos užduotys, kolegų vertinimas, pristatymai, literatūros analizė, tačiau susitikimo metu studentai pageidavo aktyvesnių mokymo/mokymosi metodų. Studentų darbo krūvis programoje paskirstytas tolygiai, išskyrus paskutinį semestrą - 4 studijuojami dalykai ir bakalauro darbo rašymas vienu metu studentams per didelis krūvis.

Lanksti kompiuterizuota tvarkaraščių sudarymo sistema leidžia studentams patiems užsirašyti į užsiėmimus, o laisvai pasirenkamų modulių atveju pasirinkti tinkamą laiką, pratybų grupę.

Studentai skatinami dalyvauti mokslo, meno ir taikomojoje mokslo veikloje, rengia pranešimus mokslinėms konferencijoms ir skelbia savo straipsnius žurnaluose: studentės J. Adomavičiūtės straipsniai „Vokiečių kalbos pasyvo pakaitalai ir jų ekvivalentai lietuvių kalboje“ (Kalbų studijos, 2009), „Lokaluotų interneto svetainių kalbos problemos“ (Gimtoji kalba, 2009), Z. Stančiauskaitės (kartu su dėst. J. Džežulskienė) „Diskurso žymės diskusinėse laidose (Tekstai ir kontekstai: interaktyvios perspektyvos, VU, 2009), R. Kišonytės (kartu su dėst. S. Stankevičiene) pranešimas ir spausdintos tezės tarptautinėje konferencijoje „Didaktische und methodische Überlegungen zu lexikalisch-semantischen Übersetzungsverfahren (Ausbildung der Fachübersetzer“ (Daugiakalbystė ir kūrybiškumas: teorija ir praktika, 2010 m. gegužės 21–22 d., KTU). V. Goberytės pranešimas apie gretinamąjį mokslinių knygų recenzijų tyrimą „Vergleich von Rezensionen der wissenschaftlichen Bücher im Deutschen und im Litauischen“ Lietuvos ir Latvijos universitetų studentų, studijuojančių vokiečių kalbą, mokslo konferencijoje (VU, 2011), pranešimas ir jo pagrindu parengta J.Valeikaitės (kartu su dėst. A. Leonavičiene)

publikacija „Lietuvių kalbos deminutyvų vartojimas ir jų vertimas į prancūzų kalbą S. T. Kondroto romane „Žalčio žvilgsnis“ (Kalba ir kontekstai. Vilnius, LEU, 2012), K. Raudžiuvienės (kartu su dėst. J. Mikelioniene) straipsnis „Prancūzų kalbos hiperonimų ir hiponimų vertimas į lietuvių kalbą“ (Kalbų studijos, 2012). Nuo 2007 m. UKC kasmet organizuoja viso universiteto studentams konferenciją „Mokslas ir naujovės“ kurioje pranešimus užsienio kalbomis skaito gausus programos studentų būrys. Programos studentai dalyvauja Lietuvos mokslo tarybos „Studentų mokslinės praktikos“ ir „Studentų mokslinės veiklos skatinimas“ projekte.

Studentams sudarytos sąlygos dalyvauti popaskaitinėje veikloje: KTU radijo „Gaudeamus“ ir televizijos „Kobra TV“, teatro, fotografijos studijų, ir kt. veikloje. Pagal „Erasmus“ mainus kiekviename semestre vidutiniškai išvyksta po 6, atvyksta po 4 studentus. Tačiau pastarųjų metų tendencija neigiama: išvykstančių studentų sumažėjo (2012-2013m. išvyko 5 studentai), nes pastarieji nėra patenkinti užsienio institucijų kokybe, taip pat bijo prarasti valstybės finansavimą. Administracija šias problemas pripažino ir stengiasi itin atidžiai atrinkti studijų dalykus ERASMUS partnerių organizacijose - 2013–2014 m. m. atrankoje patvirtintos 8 studentų paraiškos vykti į užsienio universitetus. Informacija apie mainų galimybes yra pakankama, dėl mainų programų studentai gali pasikonsultuoti katedroje, susitinti su mainuose dalyvavusiais studentais.

Už aktyvią veiklą studentai skatinami rektoriaus, dekanı, socialinių partnerių stipendijomis.

Informacija apie studijų programą yra pakankama ir sisteminga: informaciją apie studijų procesą (studijų kalendorių, paskaitų, sesijų tvarkaraščius, pasirenkamuosius ir laisvuosius dalykus, rezultatų vertinimo tvarką), dalinių studijų užsienyje galimybes, studijų įmokas, stipendijas, studijų finansavimą teikia Humanitarinių mokslų fakulteto administracija, studijų programos koordinatore, kuratoriai, studentų atstovybės atstovai. Aktuali informacija nuolat skelbiama ir atnaujinama universiteto, fakulteto ir katedros tinklalapiuose. Svarbiausia informacija studentams siunčiama elektroniniu paštu. Tačiau studentai pageidautų, kad dėstytojais efektyviau naudotų vidinę intraneto sistemą - talpintų paskaitų medžiagą bei kitą informaciją.

KTU Karjeros centras padeda studentams sistemingai planuoti karjerą: organizuojamos asmeninės karjeros konsultacijos, sprendžiami studentų praktikos ir absolventų įdarbinimo klausimai, padeda susirasti darbą pagal specialybę, organizuoja įmonių ir studentų kontaktų mugę „KTU Karjeros dienos“, teikiama informacija apie ERASMUS mainų, „IASTE“, „AIESEC“ ir „BEST“ stažuotčių programas. Apie karjeros, susijusios su studijomis, galimybes studentai konsultuojami per specialistų paskaitas ir seminarus, skelbimai apie darbo pasiūlymus ir stažuotes pakabinami skelbimų lentoje, skelbiami fakulteto svetainėje, siunčiami elektroniniu laišku.

Socialinė ir finansinė parama studentams teikiama: studentams siūlomos trijų rūšių stipendijos: skatinamosios, socialinės ir rėmėjų. Vienkartinės skatinamosios stipendijos skiriamos už gerus studijų rezultatus, aktyvią mokslo, sporto, kultūros, studentų projektų ir visuomeninę veiklą rektoriaus arba dekano įsakymu. Skatinamoji stipendija už gerus studijų ir mokslinės (meno) veiklos rezultatus skiriama konkurso tvarka pagal paskutinės egzaminų sesijos svertinį vidurkį. Rektoriaus skatinamoji stipendija skiriama studentams už išskirtinius studijų ir mokslinės (meno) veiklos rezultatus konkurso būdu.

Studentų žinios ir gebėjimai vertinami vadovaujantis KTU Laikiniu akademinio reguliavimu. Iš esmės, studentų pasiekimų vertinimo kriterijai siejasi su studijų rezultatais. Žinios vertinamos kaupiamuoju pažymiu, vizito metu studentai patvirtino, kad semestro pradžioje dėstytojai supažindina studentus su studijų dalyko tikslais, atsiskaitymo formomis, vertinimo kriterijais. Nors grįžtamasis ryšys studentams yra teikiamas, tačiau studentai pageidautų sistemiškesnio ir visapusiškesnio proceso.

57,8 % absolventų šiuo metu dirba su vertimu ir kalbomis susijusį darbą, 42,2 % nurodė dirbantys kitą darbą, nedirbantys arba studijuojantys, tačiau dalis dirbančiųjų kitą darbą aktyviai naudoja studijų metu įgytas kompetencijas, tokias kaip kalbų mokėjimas ir vertimo įgūdžiai („administratorė-vertėja“, „administratorė“, „logistikos koordinatorė“, „klientų aptarnavimas anglų kalba užsienio įmonėje“). Taigi jų programos vykdytojų lūkesčiai yra išpildomi.

Srities stiprybės ir silpnybės:

- Studentai aktyviai įtraukiami į mokslo tiriamąją, meno ir kitas ugdančiąsias veiklas, lankstus studijų organizavimo grafikas, studentams teikiama pakankama informaciją apie studijų procesą, teikiama tinkama akademinė ir socialinė parama.
- Studentai pageidautų aktyvesnių mokymo metodų, sistemiškesnio ir visapusiškesnio grįžtamojo ryšio.

6. Programos vadyba

Atsakomybė už programos įgyvendinimą ir priežiūrą bei sprendimų priėmimą aiškiai paskirstyta. Programą kuruoja Studijų programų komitetas, pagal savo funkciją apibendrinantis tiek akademinį padalinį, tiek administracijos, tiek studentų ir socialinių dalininkų teikiamą informaciją apie vykdomas studijų programas ir savo sprendimus teikiantis tvirtinti Fakulteto tarybai.

Vidinis programos kokybės vertinimas vykdomas nuolat. Periodiškai renkami duomenys apie studijų programos vykdymą. Viso universiteto mastu vykdomos bendrosios apklausos ir pačios

katedros bei fakulteto studentų atstovybės organizuojamos specialiosios apklausos. Dėstytojai atsižvelgia į šių apklausų rezultatus parinkdami dėstyimo metodus, sprenddami akademinės paramos klausimus, o Studijų programų komitetas jais remiasi sprendamas apie studijų programos struktūrą ir dėstytojų parinkimą.

Neformalus programos kokybės vertinimas Kalbotyros katedroje ir dekanato posėdžiuose vykdomas nuolat, o formalus programos kokybės vertinimas pasibaigus semestru ir akademiniam metams vyksta studijų programos komiteto ir katedros posėdžių metu.

Dėstytojai stengiasi atsižvelgti į universiteto vykdomų apklausų apie studijuojamų modulių ir jų dėstyimo kokybę rezultatus, atnaujindami medžiagą, užduotis, taikydami kitokius dėstyimo metodus. Naujausios studentų ir dėstytojų apklausos surengtos 2013 m., rengiantis savianalizei. Apklausa buvo siekta išsiaiškinti, ar programos dėstytojai skatina studentų aktyvumą, savarankiškai gilinti žinias, aiškina papildomai. Studentai teigia, kad studijų programoje skatinamos (53,4 proc.) ar iš dalies skatinamos (43,8 proc.) diskusijos ir studentų aktyvumas, studentai skatinami (43,8 proc.) ar iš dalies skatinami (53,4 proc.) savarankiškai gilinti žinias, dėstytojai aiškina papildomai (taip – 38,3 proc.; iš dalies 54,8 proc.), dalijasi studijų medžiaga (98 proc.), taip kompensuodami studijų literatūros trūkumą.

KTU vykdo studentų apklausas apie profesinės praktikos veiksmingumą. Dėstytojų pagalbą ir vertinimą studentai vertino palankiai, tačiau vertindami praktikos užduoties sudėtingumą ir tematiką pusė studentų (53 proc.) nurodė, kad praktika tik iš dalies atitiko studijų metu įgytas žinias ir gebėjimus, tik 33 proc. jautėsi pasirengę praktikai, nors dauguma teigė, kad praktika atitiko (80 proc.) ar iš dalies atitiko (15 proc.) studijų specializaciją. Atsakymai į klausimą „Praktika patvirtino mano pasirinkimą studijuoti būtent šią specialybę“ (taip – 24 proc., iš dalies – 29 proc., ne – 33 proc., nežinau – 14 proc.) rodo, kad išbandę save realioje profesinėje veikloje apie pusė studentų turi abejonių arba nusprendžia visai nedirbti pagal specialybę. Studijų programos vykdytojai turėtų giliau paanalizuoti tokių rezultatų priežastis bei numatyti programos tobulinimo būdus.

Vykdomi darbdavių apklausos rezultatai rodo, kad Technikos kalbos vertimo studijų programos absolventai yra vertinami gerai. Programos vykdytojai atliko absolventų ir darbdavių tyrimą apie įgijamų kompetencijų svarbą, tačiau būtų naudinga sužinoti absolventų ir jų darbdavių pasitenkinimą įgytomis kompetencijomis. Taip pat būtų naudinga kaupti ir analizuoti duomenis apie programos absolventų karjeros pokyčius.

Savianalizėje teigiama, jog programos dėstytojai komunikaciją su studijų programos koordinatoriumi vertina palankiai, su juo derina svarbius studijų dalykų turinio pakeitimus, tačiau pageidauja, dažnesnių diskusijų su programoje dėstančiais kolegomis. Susitikimo su

ekspertais metu, paklausti apie studijų programos tikslą, dėstytojai pabrėžė, kad jie žino tik savo dėstyto dalyką, „aria savo vagą“.

Socialiniai dalininkai dalyvauja Studijų programų komitete, viešajame baigiamųjų bakalauro darbų gynime, fakulteto rengiamose apklausose. Fakultete reguliariai vieši Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato atstovai. Palaikomi ryšiai su vertimų biurais, kurie yra aktyvūs katedros organizuojamų renginių rėmėjai ir dalyviai.

Tačiau socialiniai dalininkai nepakankamai įtraukiami į programos tobulinimo procesus. Į darbdavių išsakytą nuomonę apie tai, kad rinkoje egzistuoja poreikis, jog programos absolventai gebėtų versti ir į užsienio kalbas, iki šiol nėra atsižvelgta, nors šį poreikį pabrėžė ne tik susitikime su programą vertinančiais ekspertais dalyvavę darbdaviai, bet ir dėstytojai bei patys studentai. Tokį poreikį rodo ir savianalizės grupės parengtuose dokumentuose minimi darbdavių apklausos rezultatai. Be to, savianalizės dokumentuose teigiama, kad vienas iš studijų rezultatų yra tas, kad programos absolventai „turi vertimo iš gimtosios į užsienio kalbą pagrindus“, tačiau su ekspertais susitikę pirmo-ketvirto kurso studentai teigia, kad versti į užsienio kalbą iš viso nėra mokomi. Šį programos trūkumą rekomenduojama šalinti.

Srities stiprybės ir silpnybės:

- Kokybės užtikrinimo sistema turi pagrindinius sistemai būtinus elementus, parengtas kokybės vadovas. Sistemingai atliekamos studentų, darbdavių, absolventų, dėstytojų apklausos, kokybės vertinimo rezultatai aptariami ir viešai skelbiami.
- Nepakankamas dėstytojų bendradarbiavimas tobulinant studijų programą, ryšiai su darbdaviais vis dar išlieka labiau formalūs ir nepakankamai glaudūs, o socialiniai dalininkai nepakankamai įtraukiami į programos tobulinimo procesus.

III. REKOMENDACIJOS

1. Kadangi studijų tarptautiškumas Savianalizės rengėjų nurodyta kaip programos skiriamoji savybė, įtraukti tarptautiškumo dimensiją ir į studijų tikslą bei studijų rezultatus.
2. Labiau sieti baigiamųjų darbų temas su Technikos kalbos vertimo tematika.
3. Subalansuoti 8 semestro studentų darbo krūvį - 4 studijuojami dalykai ir bakalauro darbo rašymas vienu metu studentams per didelį krūvį.
4. Atnaujinti vertimo raštu sričiai skirtų metodinių išteklių ir naujausios vertimo srities literatūros fondus.
5. Sustiprinti antrosios užsienio kalbos mokymą, kad būtų pasiektas studijų programoje numatytas kalbos mokėjimo lygis.

6. Ieškoti kompetentingų specialistų (pirmiausia anglakalbių) ir galimybių pasitelkti juos studentų kalbiniam gebėjimams stiprinti.
7. Stiprinti bendradarbiavimą tarp programoje dirbančių dėstytojų per studijų programos atnaujinimo/tobulinimo procesus.
8. Jei grįžtamojo ryšio rezultatai rodo, kad išbandę save realioje profesinėje veikloje apie pusė studentų turi abejonių arba nusprendžia visai nedirbti pagal specialybę, būtina įtraukti absolventus į studijų kokybės procesus, siekiant išsiaiškinti tokio apsisprendimo priežastis.
9. Įtraukti į kokybės užtikrinimo procesą studentų karjeros stebėseną.
10. Stiprinti bendradarbiavimą su darbdaviais, įtraukiant juos į studijų procesą kaip kviestinius lektorius bei į programos tobulinimo procesus.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Kauno technologijos universiteto studijų programa *Technikos kalbos vertimas* (valstybinis kodas –612U60001) vertinama teigiamai

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2.	Programos sandara	3
3.	Personalas	3
4.	Materialieji ištekliai	3
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	3
	Iš viso:	18

* 1 - Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 - Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 - Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 - Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas:
Team Leader:

Jolita Butkienė

Doc.dr. Laimutė Servaitė

Grupės nariai:
Team members:

Andrėjus Račkovskis

Diana Guogienė

Ignas Žurauskas